

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

A Clemente XI. Ad Benedictum XIII.

Luxemburgi, MDCCXLI.

32. Universis, & singulis &c. Renovatio Præcepti Injuncti Communitati, &
hominibus Cisternæ, ne Serenissimum Sabaudiaë Ducem, & Principem
Pedemontis recognoscere audeant in supremum Dominum d. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74859](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74859)

nibus, novisque gravaminibus forsan per dictum serenissimum Dominum Ducem Sabaudia, illiusque Ministros imponendis, prout latius constat ex iisdem Præceptis à nobis sub diebus 24. Julii, & septimâ Augusti currentis anni per Acta infrascripti Secretarii Camerae, ad quæ &c.

Vexationes ab Officialibus Ducis Sabaudia illarum Communitati & hominibus Cortanoni in Comitatu Asteni ad Supremum Dominium Sedis Apostolicæ pertinentis.

§. 3. Novissimè verò pariter ad notitiam Illustrissimi, & Reverendissimi Domini Commissarii Camerae devenisse etiam Communitatem, Homines, & Habitatores Castri Curtanoni in Comitatu Asteni existen. sub eodem alto, & Supremo Domino Sanctæ Sedis fuisse de mandato ejusdem Serenissimi Domini Ducis Sabaudia, illiusque Ministrorum, eandem Communitatem, Homines, & Vassallos variis modis gravatos, & coactos fuisse ad solutionem taxarum Hospitationis militum, mensurationis eorum Territorii, aliorumque gravaminum in præjudicium Jurisdictionis, & Supremi Domini ejusdem Sanctæ Sedis, & propterea fuimus ex parte Illustrissimi Domini Commissarii Camerae requisiti, quatenus renovationem antedicti Præcepti, etiam contra prædictos Communitatem, Homines, & Habitatores Castri Curtanoni renovare velle dignaremur. Nos itaque attendentes petitionem à dicto Illustrissimo Domino Commissario Generali Reverendæ Camerae Apostolicæ factam ad effectum prædictum esse jactam, & omni rationi consonam, renovationem prædicti Præcepti faciendam, & ut infra, concedendam duximus, prout de præsentibus concedimus, renovamus, & omnino servari mandamus per præsentibus. Quo circa de mandato Sanctissimi Domini Nostri Domini Clementis Divinâ Providentiâ Papæ XI. vivæ vocis oraculo nobis desuper facto, & auctoritate nostri Camerariatus Officii, inherentes etiam supranarratis literis Apostolicis Sanctitatis Suae super dd. nullitate actorum, ac censuris dictâ die 17. Maii 1707. publicatis, tenore præsentium, & in virtute Sanctæ Obedientiæ vobis omnibus, & singulis supra dictis, & vestrum cuilibet in solidum, ac cui, seu quibus præsentibus nostræ ostensæ, seu præsentatæ fuerint, committimus, & strictè præcipiendo mandamus, ut statim visis, seu receptis præsentibus, & postquam præsentium vigore fueritis requisiti, seu alter vestrum fuerit requisitus, ex parte nostrâ, seu verius Apostolicâ auctoritate, sub excommunicationis, & interdicti, & aliis arbitrio Sanctitatis Suae penis ipso facto, & jure incurrendis, debeant, & ipsorum quilibet debeat prædictos Communitatem, Homines, & Incolas, & Habitatores dicti Castri Curtanoni, ac ejus &c. Communitatis publicos Repræsentantes, Ministros, & Officiales personaliter, si eorum personas commodè habere poteritis, sin minus per affixionem præsentium nostrarum litterarum ad valvas majoris Ecclesiæ dicti Castri denuò, & prout etiam aliàs factum fuit, monuisse, & præceptasse, prout nos etiam in virtute Sanctæ Obedientiæ, & de Sanctitatis Suae ordine, & mandato, Communitatem prædictam, ejusque Ministros, ac dicti Castri Incolas, & alios in executione præsentium nominandos, & cognominandos præceptamus, monemus, & interpellamus, ac præceptari, moneri, & interpellari mandamus, ne sub dicti Castri, ac illius membrorum, jurium, & pertinentiarum quarumcumque devolutionis, & alius penis in corpore Juris, & usibus Feudorum ac Constitutionibus Apostolicis contentis, & comminatis audeant, seu præsumant, aut eorum aliquis audeat, seu præsumat prædictum Serenissimum Dominum Ducem Sabaudia, ac Principem Pedemontis, illiusque Camerae Ducalem in præfati Castri Dominum directum, & supremum recognoscere, nec ullum actum recognitionis, & subjectionis agere, ac contributiones, seu alia onera

Præceptum injunctum, seu renovatum Communitati, & hominibus Cortanoni in Comitatu Asteni, ne Ducem Sabaudia in Supremum Dominium recognoscant nec illi Taxas persolvant sub penis &c.

ipsis imponenda persolvere seu persolvi facere, imò eandem Communitatem, ejusque Ministros, aliosque in executione præsentium nominandos movemus, ac eisdem sub jam dictis penis modo prædicto præcipimus, & mandamus, ut dictum Castrum, illiusque Incolas, & Habitatores, & bona omnia inibi existentia immunes, & immunia, liberos, & libera, & in omnibus exemptos, & exempta pro Sancta Sede conservare, & conservari facere, & à gravaminibus forsan per dictum Serenissimum Dominum Ducem, illiusque Dominos Ministros super dicto Feudo, Habitatoribus, & bonis quomodolibet inferendis appellare, & reclamare, ac eisdem, & quibus opus fuerit, censuras contra turbantes Dominia Sanctæ Sedis infringas intinere, & notificare, ac denique de nullitate, & de omnibus præjudiciis Sanctæ Sedis Apostolicæ protestare, & super præmissis omnia, quæ necessaria forent, gerere, & executioni dmandare, ut jura Sanctæ Sedis illaesa, intacta, & immunia penitus, omnino remaneant non solum &c. sed & omni &c. Datum Romæ in Camera Apostolicâ hac die 17. Octobris 1711.

Jo. B. Card. Camerarius.

*Dominicus Antonius Gallosus R. C. A.
Secr. & Cancellarius.*

RENOVATIO PRÆCEPTI

Injuncti Communitati, & hominibus Cisterne, ne Serenissimum Sabaudia Ducem, & Principem Pedemontis recognoscere audeant in supremum Dominum D. Castri, nec illi ullum subjectionis actum præstare, vel aliquam contributionem persolvere in præjudicium alti, directi, & Supremi Domini super eodem Castro ad Sedem Apostolicam, & Summum Romanum Pontificem pertinentis.

Joannes Baptista Spinula Presbyter Cardinalis S. Carjari S. R. E. Camerarius.

Universis, & singulis Illustrissimis, & Reverendissimis DD. Archiepiscopis, Episcopis, illorumque DD. Vicariis, nec non RR. DD. Abbatibus, Præpositis, Decanis, Diaconis, Archidiaconis, Scholasticis, Cantoribus, aliisque in Dignitate Ecclesiasticâ constitutis, ac quibusvis aliis Curiarum Ecclesiasticarum Officialibus, Ministris, & Executoribus, illique, vel illis, ac cui, seu quibus præsentibus nostræ ostensæ, seu aliis quomodolibet præsentatæ fuerint, salutem in Domino sempiternam.

§. 1. Noveritis nuper, & infrascriptâ die fuisse coram nobis, & in Tribunali nostro pro parte, & ad instantiam Illustrissimi, & Reverendissimi Domini Gasparis Turchi Reverendæ Camerae Apostolicæ Commissarii Generalis personaliter comparitum, & expositum primo loco aliàs, & sub die 8. Augusti 1702. seu &c. Illustrissimum, & Reverendissimum D. Sylvium de Cavalieriis, tunc R. C. A. prædictæ Commissarium Generalem, nobis narrasse, & exposuisse, quod licet Principatus Cisterne, & Montaphia, ac Marchionatus Cortanæ, & Cortanzerii, illorumque DD. Vassalli, & Habitatores, ac omnia bona in Castris, & Territoriis dd. feudorum posita, & existen. spectarent ad Sanctam Sedem Apostolicam, & super illis, nisi Sancta Sedes, & Summi Pontifices directum, altum, & supremum dominium unice haberent, & ob id DD. dictorum Castrorum Feudatarii, & illorum Subditi, & Habitatores, &

Principatus Cisterne, & Montaphia, & Marchionatus Cortanæ, & Cortanzerii, illorumque Vassalli, & incolæ subditi supremo Domino Sedis Apostolicæ.

respectivè bona, ut supra, situata, & existent, à nullo alio Principe molestari possint, cum totaliter Jurisdictioni Sanctæ Sedis, & Summorum Pontificum subjacerent, attamen usque tunc ad notitiam ejusdem Cameræ Apostolicæ devenisse Serenissimum Dominum Sabaudia Ducem, & Principem Pedemontis, ac illius Celsitudinis Locumtenentes, Ministros, & Officiales, quovis nomine nuncupatos, prætermissis, & præterdere D. Henricham de Troufa Principissam, & posseditricem d. Principatus Cisternæ, ac D. Carolum de Simiana Principem Montaphiæ, ac D. Thomam Roverium Marchionem Cortanzæ, & Cortanzerii Feudatarios Sanctæ Sedis, ac dd. Feudorum habitatores, & Incolas contra omne Juris debitum, & in Sanctæ Sedis præjudicium vexasse, perturbasse, & ad contribuendum taxæ coegisse, ac bona in eisdem Feudis posita, & existentia gravamine contributionum, & taxarum realium, & personalium gravasse, & generaliter ita egisse, ut dicti Feudarii Sanctæ Sedis, & dictorum Feudorum Habitatores, & Incolæ sese erga dictum Serenissimum Ducem Sabaudia, & Principem Pedemontis, tanquam Celsitudinis suæ Subditi, & Vassalli sese gererent, ut omnibus oneribus, contributionibus, quibus d. Serenissimi Ducis subditi subjacent, ipsi dd. Sanctæ Sedis Feudarii subjaceant, & ista de causa dictum Illustrissimum, & Reverendissimum D. de Cavalieris tunc dictæ Cameræ Commissarium Generalem, ad effectum juribus Sanctæ Sedis consulendi, & conservandi libera, & immunia, & exempta ab omni onere, & gravamine ipsius Sanctæ Sedis, ac propriorum Feudatiorum, & Vassallorum bona, cum hoc esset præjudiciale supremo, & alto dominio d. Sanctæ Sedis, apud Nos petiisse, instetisse, ut aliquod Præceptum à Nobis concederetur contra eosdem Dominos Feudatarios, ac illorum Vassallos, subditos, & dictorum Castrorum Habitatores, ne sub dictorum Feudorum, ac illorum jurium, & pertinentiarum devolutionis, aliisque pœnis in corpore juris, usibus Feudorum, ac Constitutionibus Apostolicis contentis, & comminatis auderent, seu præsumerent prædictum Serenissimum Ducem Sabaudia, & Principem Pedemontis, illiusque Cameram Ducalem in prædictorum Feudorum Dominum directum, & supremum recognoscere, nec ullum actum recognitionis, & subjectionis agere, & contribuere, seu alia onera ipsis imponen. perolvere, ac bona omnia inibi existent, immunia, & exempta pro Sanctæ Sede conservare, & à gravaminibus forsan per dictum Serenissimum Ducem, illiusque Ministros super dd. Feudis, Habitatioribus, & bonis quomodolibet inferen. appellare, & reclamare, ac eidem, & quibus opus fuerit, censuras contra turbantes dominia Sanctæ Sedis infligere intimare, ac notificare, & denique de nullitate, & de omnibus præjudiciis Sanctæ Sedis Apostolicæ protestari, & super præmissis omnia, quæ necessaria forent, gerere, concedere, & relaxare, prout à Nobis sub dicta die 8. Augusti 1702. per acta quondam Astulphi Galloppi tunc ejusdem Cameræ Apostolicæ Secretarii petito Præceptum modo, quo supra, concessum fuit.

§. 2. Secundariè etiam narratum existisse, quod licet post præsentationem præarrati Præcepti à Nobis, ut supra, relaxari, non solum d. Princeps Montaphiæ, ac ejusdem loci, & Principatus Communitas, Habitatores, & Incolæ omnia in eodem præarrato Præcepto ipsis injuncta, & demandata servare debebant, verum etiam Magistratus, Locumtenentes, Collectores, & Exactores Taxarum, & alii Officiales quocumque nomine nuncupati d. Serenissi-

mi Ducis Sabaudia, & Principis Pedemontis à molestiis, vexationibus, perturbationibus, & aliis in præjudicium jurisdictionis Sanctæ Sedis, ac illius Feudatiorum, Subditorum, & Vassallorum inferendis pariter sese abstinere debuissent, & deberent, attamen non solum à die, quâ dictum nostrum Præceptum præsentatum fuit, verum etiam à die 17. mensis Maii 1707., in quâ publicatæ fuerunt literæ Apostolicæ Sanctissimi D. Nostri Domini Clementis Papæ XI. super declaratione nullitatis decretorum, ordinationum, & aliorum gestorum in ditione d. Serenissimi Ducis Sabaudia, tam ultra, quàm citra montes libertati, immunitati, jurisdictioni Ecclesiasticæ, atque authoritati Apostolicæ præjudicialium, & ut melius narratum fuit in eisdem literis §. Præterea cum ad retundendas graves &c. nec non etiam post earundem literarum Apostolicarum publicationem, quamvis per violentiam, ac præviis protestationibus ab ipsis factis, solutionem Taxarum, aliaque onera involuntariè subierint, & propterea non solum contenta in Præcepto non servarunt, immò illis expressè contravenerunt, incurrendo pœnas inibi comminatas tam contra d. D. Principem Cisternæ, quàm etiam contra d. D. Principem Montaphiæ, & dd. Vassallos, ne sub gravioribus pœnis auderent assentiri impositionibus, novisque gravaminibus forsan per d. Serenissimum Ducem Sabaudia, illiusque Ministros imponen., prout latius constat ex eisdem præceptis à Nobis sub diebus 24. Julii, & 7. Augusti 1711. per acta d. quondam Astulphi Galloppi expeditis, ad quæ &c.

§. 3. Expositum quoque tertio loco per prædictum Illustrissimum, & Reverendissimum Dominum Gasparem Turchum post hæc ad ejus notitiam devenisse, etiam Communitatem, Homines, & Habitatores Castri Curtanzoni in Comitatu Astensi existent. sub eodem alto, & supremo Dominio Sanctæ Sedis fuisse de mandato ejusdem Serenissimi Ducis Sabaudia, illiusque Ministrom, eandem Communitatem, Homines, & Vassallos variis modis gravatos, & coactos fuisse ad solutionem Taxarum, Hospitationem militum, mensurationes eorum Territorii, aliorumque gravaminum in præjudicium jurisdictionis, & supremi Domini ejusdem Sanctæ Sedis, & propterea renovationem ejusdem Præcepti etiam contra prædictas Communitates, Homines, & Habitatores Castri Curtanzoni à Nobis petiisse, illamque jure sic suadente obtinuisse, prout ex hujusmodi renovatione expedita per eadem acta Galloppi sub die 17. Octobris 1711. ad quæ &c.

§. 4. Novissimè verò ad notitiam ejusdem Illustrissimi D. Commissarii Cameræ devenisse etiam prædictam Communitatem Cisternæ sub eodem alto, & supremo dominio Sanctæ Sedis, ut supra existent., ejusque Homines, & Habitatores non solum variis modis gravatos, & coactos fuisse ad solutionem Taxæ nuncupatæ del Taffo del Sale per dictum Serenissimum Dominum Ducem Sabaudia, ejusque Ministros, & Officiales annuatim præsentia in scuris centum duobus auri, demandando sub prætextu solutionis annuæ recognitionis per dictam Communitatem Cisternæ usque, & sub die 9. Octobris 1681. in duplis viginti octo monete Hispaniarum ex causâ libertatis commercii, & transitus victualium in vin Instrumenti concordia cum Civitate Taurinen., sive ejus Advocato Patrimoniali Fiscalii generali carcerationem Michaelis Angeli Barocchi, & Philippi Mò habitatorum Cisternæ sequutam in dicta Civitate Taurinen. sub diebus 16., & 20. Martii proximè præteriti, pro quorum excarceratione coactum fuisse d. Communitatem Cisternæ perolvere in manibus Domini Aymi Ferrerii Consilarii, & Thesaurarii

Vexantur ab Officialibus Ducis Sabaudia pro solutione præsentarum Taxarum & contributionum.

Præceptum taxarum Feudatariis, ac hominibus dictorum locorum injunctum ne Ducem Sabaudia in supremum Dominum recognoscant, nec quidquam agant præjudicium Cameræ Apostolicæ.

Principes Cisternæ, & Montaphiæ, eorumque Vassalli ab Officialibus Ducis Sabaudia per vim præsentia onera solvere compelluntur.

Communitas pariter, & homines Curtanzoni Comitatu Astensi præsentia onera solvere de facto, & vi coacti fuerunt.

Referuntur alia vexationes illarum Communitati, & hominibus Cisternæ ab Officialibus Ducis Sabaudia.

Generalis d. Serenissimi Domini Ducis Sabaudiae libras bis mille, & quingentas argenti, quae licet per eandem Communitatem soluta fuerint ex causa supradictae annuae recognitionis, & causa libertatis commercii ejus Graeciarum, & in vim enunciati Instrumenti Concordiae, ut supra, stipulati d. die 9. Octobris 1681. nihilominus praedictus D. Aymus Ferrerius Thesaurarius Generalis quietantiam in computum supradicti praetensi Datii del Tasso facere voluit, reluctantibus licet, & dissentientibus praedictae Communitate, & Homini- bus: verum etiam Deputatis, & Officialibus ejusdem Communitatis Cisternae fuisse per dictum Thesaurarium Generalem, alioque Ministros d. Serenissimi Ducis Sabaudiae injunctum Praeceptum, quatenus infra quadraginta dies ex tunc proximos supplicem libellum pro obtinenda compositione a d. Serenissimo Duce super solutione annua d. Datii del Tasso exhibere debeant. Et licet Communitas, & Homines, & habitatores dicti loci Cisternae in eorum publico Concilio ad hoc specialiter celebrato sub die 8. Aprilis proxime praeteriti protestati fuerint de nullitate gestorum per dd. Ministros d. Sereniss. D. Ducis Sabaudiae tam circa incarcerationem dd. Michaelis Angeli Barocchi, & Philippi Md, quam circa praetensam solutionem coacte factam, & per dictum Thesaurarium Generalem receptam in computum supradicti praetensi Datii del Tasso; & non in causam d. transactionis, & concordiae, ut supra, initae, cum Communitas praedicta, ejusque Habitatores, & Incolae existant sub alto, & supremo dominio Sanctae Sedis Apostolicae, & propterea a nullo alio Principe molestari possint, minusque taxas, pedagia, & gabellas ab eis exigere, prout ex dd. protestationibus ut supra emissis, & per dictum Illustrissimum Dominum Commissarium Camerae in actis infrascripti Secretarii sub infrascripta die productis, ad quae &c. nihilominus fuimus ex parte ejusdem Illustrissimi, & Reverendissimi Domini Gasparis Turchi d. Reverendae Camerae Apostolicae Commissarii Generalis requisiti, quatenus renovationem antedicti Praecepti etiam contra praedictos Communitatem, Homines, & Habitatores Cisternae concedere, ac renovare vel dignaremur. Nos itaque attendentes petitionem a d. Illustrissimo D. Commissario Camerae factam ad effectum tuendi jurisdictionem, ac supremum dominium Sanctae Sedis, esse justam, & omni rationi consonam, renovationem praedicti Praecepti facien, & ut infra, concedendam fore, & esse duximus, prout de praesenti concedimus, renovamus, & omnino servari mandamus per praesentes.

§. 4. Quo circa de mandato Sanctissimi Domini Nostri Domini Clementis Divina providentia Papae XI. viva vocis oraculo nobis desuper facto, & autoritate nostri Camerariatus Officii, inhaerentes, ut supra, narratis literis Apostolicis Sanctitatis Suae super dd. nullitate actorum, & censuris d. die 17. Maii 1707. publicatis, tenore praesentium, & in virtute sanctae obedientiae Vobis omnibus, & singulis supradictis, & vestrum cuilibet in solidum, ac cui, seu quibus praesentes nostrae ostensa, seu praesentata fuerint, committimus, & strictè praecipiendo mandamus, quatenus statim visis, seu receptis praesentibus, & postquam praesentium vigore fueritis requisiti, seu alter vestrum fuerit requisitus, ex parte nostra, immo verius Apostolica auctoritate, sub excommunicationis, & Interdicti, ac aliis arbitrio Sanctitatis Suae poenis ipso facto, & ipso jure incurren. debeatis, & quilibet vestrum debeat praedictos Communitatem, Homines, Incolas, & Habitatores d. loci Cisternae, ac ejusdem Communitatis publicos Repraesentantes, Ministros, & Officiales personaliter, si eorum personas commode habere

poteritis, sin minus per affixionem praesentium nostrarum literarum ad valvas majoris Ecclesiae dicti loci, denuò, & prout etiam aliàs factum fuit, monuisse, & praecipuisse, prout nos etiam in virtute Sanctae obedientiae, & de Sanctitatis Suae ordine, & mandato Communitatem praedictam, ejusque Ministros d. loci Cisternae Incolas, & alios in executione praesentium nominan. & cognominan, praecipimus, monemus, & interpellamus, ac praecipitari, moneri, & interpellari mandamus, ne sub d. loci, illiusque membrorum, & pertinentiarum quorumcumque devolutionis, & aliis poenis in corpore juris, & usibus Feudorum, ac Constitutionibus Apostolicis contentis, & comminatis audeant, seu praesumant, aut eorum aliquis audeat, seu praesumat praedictum Sereniss. D. Ducem Sabaudiae, & Principem Pedemontis, illiusque Cameram Ducalem in praedicti loci Dominum directum, & supremum recognoscere, nec ullum actum recognitionis, & subjectionis agere, minusque contributiones, ac alia onera, & signanter supradictum datium del Tasso ipsis imponenda perfolvere, seu perfolvi facere, minusque compositionem aliquam super solutione d. datii del Tasso a d. Serenissimo D. Duce, ejusque Officialibus, & Ministris petere, seu impetrare, aut peti, seu impetrari facere, immò eandem Communitatem, ejusque Ministros, alioque in executione praesentium nominandos monemus, ac eisdem sub jam dd. poenis modo praedicto praecipimus, & mandamus, ut dictum locum Cisternae, illiusque Incolas habitatores, ac bona omnia inibi existen. immunes, & immunia, liberos, & libera, & in omnibus exemptos, & exempta pro Sancta Sede conservare, & conservari facere, & a gravaminibus forsan per dictum Serenissimum D. Ducem, illiusque DD. Ministros super de Feudo, Habitatoribus, & bonis quomodolibet imponen. appellare, & reclamare, & eisdem, & quibus opus fuerit, censuras contra turbantes dominia Sanctae Sedis inflictas intimare, ac notificare, ac denique de nullitate, ac de omnibus praedictis Sanctae Sedis Apostolicae protestari, & super praemissis omnia, quae necessaria fuerint, gerere & executioni demandare, ut jura Sanctae Sedis illaesa, intacta, & immunita penitus, & omnino remaneant, non solum &c. sed & omni &c. In quorum fidem &c. Datum Romae in Camera Apostolica hac die 23. Maii 1716.

Jo. Baptista Card. Camerarius.

Dominicus Antonius Gallosius &c.

RENOVATIO

Consimilis Praecepti aliàs injuncti Communitati, & Hominiibus Cortanzae; & Declaratio nullitatis cujusdam Memorialis sub nomine d. Communitatis praesentati Serenissimo D. Duci Sabaudiae.

Joannes Baptista &c.

Omittitur narrativa, quae eadem est, ac relata in proxime enunciato Praecepto.

§. 1. **N**ovissime verò ad notitiam ejusdem Illustrissimi Domini Commissarii Camerae devenisse etiam praedictam Communitatem Cortanzae Asten, Diocesis sub eodem alto Dominio Sanctae Sedis, ut supra existen. ejusque Homines, & Habitatores iterum variis modis gravari, & cogi ad solutionem taxa-

Novum Praeceptum injunctum Communitati, & Hominiibus Cisternae, in supremum Dominium recognoscens, nec illi ullas Taxas perfolvant.

VIII.

Referuntur vexationes ab Officialibus Ducis Sabaudiae illatae Communitati & Hominiibus Cortanzae Asten, Diocesis.

nun-